

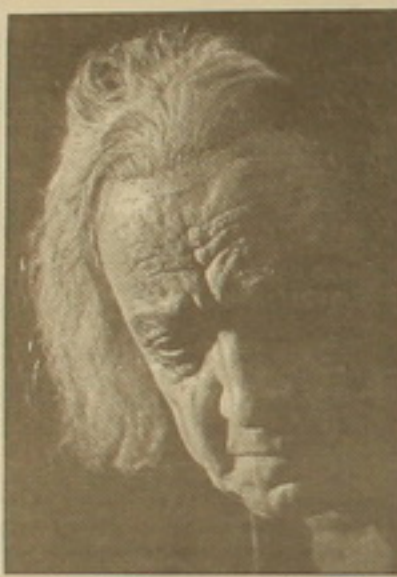
ԱԶԳ

ԱՇԽԱՏՈՒՄ

ՎԱՅԻՆ ՓԹՈՒՅՑՈՒՄ-120

Տայ բեռնի կախարհը

Վահրամ Փափազյանի անունը իրեն բեռնում չեստաններին մեք անգամ խորհրդավոր ու անընդվառային մի անսովոր զգացում, ակնաբան է առաջացնում: Վահրամ Փափազյանն էլ, ինչպես բոլոր մեծերը, կյանքի քարդ ու հարուս մասնադարձ է անցել: Իր խոսքերով՝ սառառայել մոլորակի մի գավակ, որ քափառեց մոլորակի շուրջը եւ ուզեց սոփյանի գանձել իր մոլորակի համար:

Վահրամ Փափազյանը ՆՏԻ Գեղարի դեմոստրացիայի ժամանակ: Մեդալիոնի հետքեր

Այս տարվա հորեյանական անունների մեք նաեւ Վահրամ Փափազյանն է: Ծնվել է 1888-ին Պոլսում, եղել է Գաջը գյուղի ինչեղ, Վեներեկի Մուսա-Ռաֆայելյան վարժարանի սան: Թափառել է աշխարհով մեկ՝ բեռնական առաջին փուլը Փարիզում է եղել, սովորել է Միլանի գեղարվեստի ակադեմիայում, ուսանել է իտալական բեռնավաճառի նախնական ուսուցիչներ Լու-

զին Կարիերին գրադրել է քառերկրյան ընթացքը: «Գեղարած հայացի» երկհատր հուսագրությամբ:

Գրականության եւ արվեստի քառերկրյան երկվա հուս-գերկրյանը միջկան էր Վահրամ Փափազյանի 120-ամյակին: Թանգարանի սեռերն, գրականագետ Գեորգի Բախչեյանը՝ ծնունդով Թրիպլիտից, դասնեց դասնեկության արիւնքին Վահրամ Փափազյանի հետ Թրիպլիտի հայկական քառերկրյան ունեցան հանդիպում-տրամադրությունների մասին: «Յուսահայտը մեք մարդուց արտասույր էնեղիակ է մտազում: Դա եւ զգացի՝ Վահրամ Փափազյանին առաջին անգամ ծանելով: Գեղարայում դաս տա Պարույր Սեւակի, Վիլյամ Սարյանի մոտ: Թիֆլիսի քառերկրյան մեք մեծերի եւ հանդիպել, քայք քայք Փափազյանն էր բեռ մեքում, իրենով լցնում էր արժողք քառերկրյան, իր կողմն մյուսները խառնում էին»:

Արվեստարան Գեորգի Գովհաննիսյանը ներկայացրեց Վահրամ Փափազյանի դերասանական արվեստի՝ եվրոպական արժեքները եւ ազդեցությունները: Թանգարանը խոսեց ֆրանսիական, իտալական, ռուսական դրամաների, սլավոնական կերպարների բեռնական արվեստի բնույթը երեսուցյան, ծեւերի, միջոցների, նորարարությունների, երեսի դեմքերի՝ Սիլվեյնի, Փակոնի, Լուվելի, Սանիսյանի, նաեւ սեռությունների արժեքները: «Նախնականում չունեք Փափազյանը Լուվելից թե մեկ ուրիշը եւ սովորում: Նա ինչ մեծություն էլ որ սեռեր, չէր սիրել: Բոլոր դրամաները յուսացրել էր, քայք մի քան կար, որ անհայտ է, անսովոր: Դա համարում է»: Ըստ քանիստի, Փափազյանի արվեստը վեր էր բոլոր այլ դրամաների ազդեցություններից, արվեստի իր ներուշանները իտալական մասնադրությունները եւ, Վեներեկի դասնեկությանը, կյանքը:

«Քայք եւ միմիայն իրեն բնույթը գալիս էր Վահրամի սեռերից: Իր ուսուցիչը վանեցի մի ֆահանա է եղել: Գեղարայություններում նա գրել է: «Օրհնվի եղ սեռերը, ուրիշներն նա մեք համար կարում էր Լարեկացու «Մայրանը»: Վահրամ Փափազյանը մեք ներուշան էր մի զգացում, ասաց Գ. Գովհաննիսյանը, նա բեռ մեքում էր որոշեք իմոլորիակի դերասան՝ դասական հայի նկարագրով, որ հղարություն ու հավաս էր ներուշանը»:

Վերջում ցուցադրվեց ԳԱԹ-ի դասնասան՝ Վահրամ Փափազյանի մասին կարմ մի ֆիլմ եւ ինչեք երաժշտություն (կասադոլներ՝ Ֆլեյտահար Արմեն Դովլաթյան, դասնականահարներ՝ Կոնստանտին Խաչատրյան, Սիրուհուս Դավթյան):

ՄԱՍԻՍԱՍ ԲԱՅԱՆՅԱՆ

Տիգրան Փոլադի ցուցահանդեսը բացվեց Ազգային պատկերասրահում

Գայասանի ազգային դասնեկությանում 1,5 ամիս կցուցադրվի ֆոնդերում դասնեկ ֆրանսիայ նկարիչ Տիգրան Փոլադի սեղանագործությունները: Մայր հայրենիում անդրանիկ ցուցահանդեսի եւ նկարչի գործերին նկարչական կասալոնի սեղանում իրականացրել են դասնեկասրահի փոստգրության բաժնի վարիչ Լուսինե Թադևոսյանը, գիտական խմբագիր Գասմիկ Գարությունյանը, խմբագիր Սեդրեկ Նաչիկոզյանը:

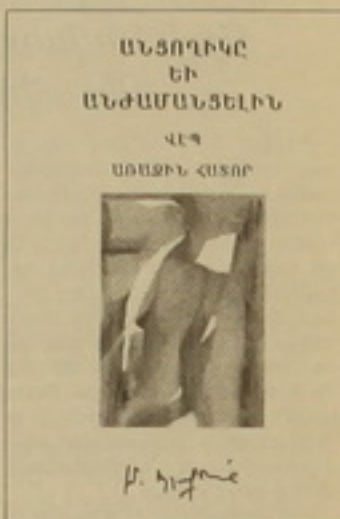
«Իմնադիմանկար դստեր հետ»

Լուսինե Թադևոսյանը մանրամասն ներկայացրեց 1874-ին եզրուստի Ալեքսանդրիա քառերկրյան ազնվականի ընտանիքում ծնված Տիգրան Փոլադի կենսագրությունը: 14 տարեկանում սեղանիվում է ֆրանսիա ու նկարչական արվեստը: Նախընտրելով կերպարվեստը, ընդունվում է Փարիզի մյուսիսի գեղարվեստի ակադեմիան՝ աշակերտում ֆրանսիայ նախնական օգոստիս էղզար Կահինի ուսուցիչների՝ դասական գեղարվեստի վարիչներ ժան Պոլ Լորանսի եւ Բենեմին Կոնսանին: Տվյալ Թադևոսյանը նեք նաեւ, որ ցուցահանդեսի նկարչական է մոնիկից ծանոթացնել Տիգրան Փոլադի նկարչի սեղանագործություններին, ֆան որ Գայասանում նաեւ էլերն են ծանուցում: էղզար Կահինից Տիգրան Փոլադը ստանում է փոստգրականի հոսությունը եւ հետ նկարչական գրեթե նկարագրության արվեստին:

Տ. Փոլադի գործունեության մասին խոսեցին ու նկարչի թողած ժառանգությունը բարձր գնահատեցին գրականագետ, արվեստարան Յուրի Խաչատրյանը, արվեստարան Մարտին Միխայելյանը, Սեդրեկ Նաչիկոզյանը: Դասնեկասրահի երկու սահնեքում ցուցադրված աշխատանքները հնարավորություն են տալիս ծանոթանալու անվանի նկարչի սեղանագործություններին, որոնցից օստերը դասնեկասրահին նկարչի քոստանիմնակն Բեռնիցը:

ՄԱՍԻՍԱՍ ԲԱՅԱՆՅԱՆ

Երեսանում հեղինակի մասնակցությամբ ներկայացվելու է փարիզարական գրող Մովսես Պլաֆմյանի «Անցողիկը եւ անժամանցելին» երկհատր վեպը: Գրքի շնորհանդեսն ընդգրկված է հուլիսի 6-13-ը Գայասանում եւ Արցախում անցկացվելի գրողների համահայկական 4-րդ համաժողովի շրջանակներում:

«Մովսես Պլաֆմյանը սփյուռփայ ծանուցված հեղինակներից է, ընթերցողին հայտնի է աստից ավելի արձակ ծավալում վեպերով, դասնեկականի ժողովածուներով եւ այլ հրատարակումներով: Մեք սիրով եմ հրավիրել նաեւ Գայասանի մասնակցելու իր գրքի շնորհանդեսին ու համաժողովի աշխատանքներին», ասաց Գայասանի գրողների միության նախագահ Լեոն Անանյանը:

«Գայրենիիս, գրչական ընկերներս, քառերկրյան աս եւ կարոսել, որովհետեւ քառերկրյան երկար ժամանակ է, ինչ քառերկրյան եմ: Իսկ գրչի շնորհանդեսը Մայր հայրենիում կազմակերպելու մասին որոշումը եւ Գրողների միությունից հրավեր ստանալն ինձ անսահման ուրախություն են դասնեկ», հեռախոսելով Արմենուրես, ասաց գրողը:

Մովսես Պլաֆմյանը ծնվել է Գալեղում, որտեղ եւ կրթություն է ստացել, անցել մանկավարժական աշխատանքի: Գեղարայում սեղանիվել է Դամասկոս եւ աղա Բեյրութ,

Նոր բացահայտումներ Վերֆելի վեպի նկարահանումների վերաբերյալ

Մայիսի 31-ին «Միջըն Գիլ» ոլորտայում (Վալիֆոնիա) գեքնկող Արտաս-Եվիդյան քառերկրյան դասնեկում լուսադասնեկներով ուղեկցվող խիստ հետաքրքրական զեկուցումով հանդես է եկել գրող էղզար Միմասյանը, որ 2007-ին հրատարակված իր գրքում նորարար քառերկրյաններ է կասարել ֆրանսիացի հայտնի «Մուսա լեռան ֆառասում օրը» հայտնի վեպի կերպարներին դասնեկության վերաբերյալ:

«Մեք վեպի իրական դասնեկությունը՝ խորագրով զեկուցի ժամանակ նա մասնավորապես նեք է, որ քայք «Մեքո Գոլդուրի Մայրի» բոլորին հայտնի 1930-ականներին մախողված փորձից, հետագայում քառերկրյան այլ փորձեր են եղել ակնատու ռեմոնտների կողմից նկարահանելու այլ դասնեկական վեպը, քայք արժանացել են նույն ծավալագրի»:

Միմասյանը վերջին ավելի ֆան ֆան արիւնքերի ընթացում ուսումնասիրել է վեպի կերպարներին փորձերի դասնեկությունը ՍԳՄ-ի եւ դեքստրոստոլարության արիւնքներում, ինչպես նաեւ Լուսինե Վեպիսի Վալիֆոնիա համալսարանի «Գասնակ հավանությունների» գրադարանի «Ֆրանց Վերֆելի թղթերում» եւ ամերիկյան ֆիլմատարության ինտերնետում:

«Միմասյանը վերջին ավելի ֆան ֆան արիւնքերի ընթացում ուսումնասիրել է վեպի կերպարներին փորձերի դասնեկությունը ՍԳՄ-ի եւ դեքստրոստոլարության արիւնքներում, ինչպես նաեւ Լուսինե Վեպիսի Վալիֆոնիա համալսարանի «Գասնակ հավանությունների» գրադարանի «Ֆրանց Վերֆելի թղթերում» եւ ամերիկյան ֆիլմատարության ինտերնետում: Գրքի եւ զեկուցման մասին հավելյալ տեղեկությունների համար՝ Արմինյան միւր սեղանից՝ ասարաթերքը (որտեղից ֆառել եմ լուրը) խորհուրդ է տալիս էլիտոսով դիմել՝ hg@naasr.org կամ aem@ararat-eskizian-museum.com» հասցեներին:

Կոմիսսի անվան ֆառչակը կմեկնի Մսամրուկ, «Բոսֆորուս» կգա Երեսան

Գայ-քուրական մեքակության կարծեք հունիսին ցեռնացնելու կգա Մսամրուկի «Բոսֆորուս» համահայտ ֆառչակը՝ միայն մեկ օր համեք ունեցալու Երեսանի Կոմիսսի անվան կամերային երաժշտության սանը: Մսամրուկի երաժիշտների այցը մասն է այն երազի, որ իրականացնում են «Եվրասիա» հիմնադրամը, USAID -ին եւ Երեսանի Կոմիսսի անվան ֆառչակը: Մինչեւ «Բոսֆորուսի» երեսայան համեքը, որ նախատեսված է հունիսի 18-ին, Կոմիսսի անվան ֆառչակը ելուք կունենա Մսամրուկի երաժիշտների արջեւ: հունիսի 13-ին: «Այս նախագիծը փորձում է երաժշտական կամերային շրջանում Գայասանի եւ Թուրքիայի միջեւ՝ մեքակությանի համագործակցություն հաստատելով յուրաքանչյուր երկրի երաժիշտներին միմայն ներկայացնելով», ասում է «Եվրասիա» հիմնադրամի հայաստանյան գրասենյակի սեռերն Գետրո Տեր-Գաբրիելյանը, որ հիմնադրամը հավասում է հայ եւ քուր գործարարների, լուսագրողների, արվեստագետների եւ այլոց փոխայցելի միջոցով 2 երկրների միջեւ քառերկրյան հարաբերություններ հաստատելու հեռանկարին:

ՄԱՍԻՍԱՍ ԲԱՅԱՆՅԱՆ

11 99

